

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga

Klasa: 022-03/15-03/01
Urbroj: 50436-02/01-15-09
Zagreb, 19. ožujak 2015.

Zapisnik s 8. sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga

8. sjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga održana je dana 19. ožujka 2015. u Vladi Republike Hrvatske, Trg Sv. Marka 2.

U zamjeni predsjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga, Milanke Opačić, potpredsjednice Vlade, sjednicu je po ovlaštenju predsjednice Povjerenstva vodio Željko Petković, tajnik Povjerenstva i ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga.

Na istoj su prisustvovali;

- Željko Petković, ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, tajnik Povjerenstva
- Hrvoje Sadarić, pomoćnik ministricе, Ministarstvo socijalne politike i mladih, član
- Danica Kramarić, načelnica Sektora, Ministarstvo zdravljа, članica
- Renata Šoher, voditeljica Službe, Ministarstvo pravosuđa, članica
- Amalija Petrić, Ministarstvo obrane, u zamjeni članice Sunčane Vukelić, pomoćnice ministra
- Astrid Horvat, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u zamjeni člana Staše Skenzića, pomoćnika ministra
- Ivana Javor, Ministarstvo financija, u zamjeni člana Davorina Kajfeša, glavnog tajnika
- Ivan Mintas, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, u zamjeni članice Vesne Batistić Kos, pomoćnice ministricе
- Mirjana Kolaić, Ministarstvo poduzetništva i obrta, u zamjeni člana Dražena Prosa, zamjenika ministra
- Dražen Rastović, Ravnateljstvo policije, Ministarstvo unutarnjih poslova, u zamjeni člana Zvonimira Vnučeca, zamjenik glavnog ravnatelja policije
- Sanja Mikulić, Ured za suzbijanje zlouporabe droga

Ispričani; Tatjana Dalić, pomoćnica ministra, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Iva Prpić, pomoćnica ministrike, Ministarstvo socijale politike i mladih, Sanja Nola, pomoćnica ministra, Ministarstvo pravosuda.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

Dnevni red

1. Usvajanje zapisnika s 7. sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droge održane 3. rujna 2014.
2. Izvješća o izvršenju zaključaka s 7. sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga održane 3. rujna 2014.
3. Izvješće o radu Ureda za suzbijanje zlouporabe droga za 2014. godinu
4. Nacrt Nacionalnog Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2015. do 2017.
5. Nacrt Smjernica za programe smanjenja šteta povezanih sa zlouporabom droga
6. Razno

Ad. 1. Članovi Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga usvojili su zapisnik s 7. sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droge održane 3. rujna 2015. i Dnevni red 8. sjednice.

Ad. 2. Predstavnici resornih ministarstva i Ureda izvjestili su Povjerenstvo o izvršenju zaključaka s 7. sjednice Povjerenstva.

Vezano za provedbe mjera Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno – obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014. (NPPO), Ured je izvjestio da je izrada Prijedloga minimalnih standarda programa prevencije ovisnosti za djecu predškolske i školske i dalje u tijeku. Radom radne skupine zadužene za izradu, koordinira Agencija za odgoj i obrazovanje, a u istu su uključeni predstavnici Ureda, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta te predstavnici Agencije za školski i predškolski odgoj. Radna skupina održala je nekoliko sastanaka te izradila prvi nacrt Minimalnih standarda koji se nalazi u fazi usuglašavanja.

Vezano za donošenje mreže javne socijalne službe za područje Republike Hrvatske kojom se između ostalog utvrđuju i potrebni kapaciteti za pružanje pomoći osobama ovisnim o drogama i drugim sredstvima ovisnosti, ugovaranje kacapiteta i cijene sa terapijskim zajednicama i domovima za ovisnike, predstavnik Ministarstva socijalne politike i mladih, izvjestio je kako je u listopadu 2014. donesena nova mreža socijalnih usluga. Nastavno na Pravilnik o minimalnim uvjetima pružanja socijalnih usluga koji je stupio na snagu 1. travnja 2014., sukladno iskazanim potrebama, sa 4 terapijske zajednice Ministarstvo je ugovorilo pružanje usluga. Procijenjene su potrebe za 178 korisnika, a trenutno se na smještaju nalazi 129 korisnika.

Predstavnica Ministarstva zdravlja izvjestila je da je vezano za izradu prijedloga Smjernica za farmakoterapiju opijatskih ovisnika metadonom i buprenorfinom, u

tijeku usuglašavanje između članova radne skupine o tome da li će se navedene Smjernice samo revidirati ili će se ipak pristupiti izradi novog dokumenta. S obzirom na složenost područja koje se regulira Smjernicama, angažirat će se i dodatni vanjski stručnjaci.

Ured je izvjesio kako će se sukladno zaključku Povjerenstva izraditi prijedlog Protokola suradnje Ureda sa županijama, isti dostaviti na mišljenje i raspraviti sa predstavnicima županijskih povjerenstava za suzbijanje zlouporabe droga, te nakon usuglašavanja teksta, Protokol će se prije formalnog donošenja, dostaviti na mišljenje Povjerenstvu.

Navedeno je kako je Nacrt Izvješća o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013. Vlada RH prihvatile na sjednici održanoj 18. rujna 2014. te je isto prihvaćeno i od strane Hrvatskog sabora 13. ožujka 2015.

Također, Smjernice za planiranje, praćenje i izvještavanje o javnim rashodima u području suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj od strane Ureda dostavljene su nadležnim ministarstvima uz obavijest o zaključku Povjerenstva.

Vezano za zaključak o potrebi rješavanja ključnih pitanja i uočenih problema vezanih za praćenje pojave i kontrolu nad tržištem novim drogama, Ured je izvjestio o sastanku koji je na inicijativu potpredsjednice VRH i predsjednice Povjerenstva, Milanke Opačić, održan 2. prosinca 2014. godine u Vladi Republike Hrvatske, a na kojem se raspravljalo o mjerama za postupanja nadležnih tijela s ciljem rješavanja rastućeg fenomena novih droga i smart shopova. Nastavno na zaključke navedenog sastanka, provedena je druga zajednička akcija carinske i sanitарne inspekcije nad smart shopovima, uz potporu policije, u ožujku 2015. godini. Također, u pripremi su izmjene Zakona o suzbijanju zlouporabe droga kojima će se definirati status novih psihоaktivnih tvari, postupanje nadležnih inspekcijskih službi prema smart shopovima i sličnim prodajnim mjestima i mogućnost prikupljanja uzorka sumnjivih proizvoda od samih konzumenata preko službi nadležnih za provedbu programa prevencije, liječenja ili smanjenja štete, a u svrhu praćenja dostupnosti novih droga i pravodobnog poduzimanja mjera kontrole i zaštite javnog zdravlja. Pored navedenog, na snagu je stupio i novi Popis droga, psihotropnih tvari i biljaka iz kojih se može dobiti droga te tvari koje se mogu uporabiti za izradu droga (NN br. 156/14), kojim su pod zakonsku kontrolu stavljene nove droge koje su detektirane u RH u razdoblju od zadnjih izmjena Popisa iz 2011. do donošenja ovog Popisa.

Tijekom rasprave o navedenoj temi, od strane predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova predloženo je da u cilju prikupljanja informacija o slučajevima trovanja nastalih uslijed konzumacije novih droga, Ministarstvo zdravlja uputi okružnicu bolničkom sustavu da se policiji dostavljaju bolničke prijave o pacijentima koji su zaprimljeni na hitni prijem a kod kojih postoji sumnja da su štetne posljedice nastale kao uzrok konzumacije novih droga te ukoliko pacijent pruži informacije da je konzumirao neku od takvih tvari koju je kupio u smart shopu. Na taj način otvara se mogućnost da policija po zaprimanju prijave izvrši potrebne izvide i radnje. Ministarstvo zdravlja podržalo je navedeni prijedlog te je usuglašeno da se detalji oko načina realizacije definiraju na sastanku koji će Ured održati sa Ministarstvom zdravlja.

Vezano za razvoj nacionalnog modela integrativnog i koherentnog pristupa ovisnostima i ovisničkim ponašanjima te uspostavi modela centraliziranog financiranja projekata na području ovisnosti, Ured je izvijestio kako se s realizacijom navedenog prijedloga zastalo iz razloga što sukladno Uredbi o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2015.,

Ured ne sudjeluje u raspodijeli lutrijskih sredstava te s obzirom na to da resorna tijela nisu postigla usuglašene stavove o načinu realizacije navedenog modela.

Nakon provedene rasprave, zaključeno je da je zaključak za koji je bilo zaduženo Ministarstvo socijalne politike i mladih izvršen, te da ostala resorna tijela o dinamici provedbe zaključaka za koje su zaduženi podnesu izvješće na slijedećoj sjednici Povjerenstva.

Ad. 3. Tajnik Povjerenstva predstavio je članovima Povjerenstva Izvješće o radu Ureda za suzbijanje zlouporabe droga za 2014. godinu. Ured je sukladno djelokrugu rada i mjerama za koje je zadužen sukladno Nacionalnoj strategiji i Akcijskom planu, provodio brojne aktivnosti na području prevencije, tretmana, resocijalizacije, edukacije, istraživanja, koordinacije te međunarodne suradnje. Posebno su istaknute aktivnosti vezane za provedbu objedinjenog natječaja za udruge, za unapređenje područja liječenja i tretmana, jačanja Nacionalne informacijske jedinice za droge i kontrole tržišta novih droga, kreiranje znanstveno utemeljene politike na osnovu rezultata provedenih istraživanja, provedbu edukacija za mrežu stručnjaka, kao i aktivno sudjelovanje u radu relevantnih međunarodnih tijela.

Nakon provedene rasprave, donesen je zaključak kojim se Izvješće prihvata.

Ad. 4. Tajnik Povjerenstva predstavio je Nacrt Nacionalnog Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2015.-2017. godinu. Na temelju Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droge za 2012.-2017. godinu, Ured je u suradnji s Stručnom radnom skupinom u kojoj su sudjelovali predstavnici mjerodavnih ministarstava i državnih tijela, županija, nevladinih organizacija te znanstvenih institucija, izradio Nacrt Nacionalnog Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2015.- 2017. godinu. Predmetni dokument konkretizira ciljeve i mjere iz Nacionalne strategije, a izrađen je na temelju mjera i aktivnosti predloženih od strane resornih tijela državne uprave sukladno njihovom djelokrugu rada na području suzbijanja zlouporabe droga i zaduženjima koja za svako pojedino tijelo državne uprave proizlaze iz Nacionalne strategije. Istim se konkretniziraju mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti na temelju Nacionalne strategije, te se podrobnije opisuju pojedini ciljevi i načini ostvarivanja postavljenih ciljeva, rokovi izvršenja, kao i konkretne zadaće pojedinih izvršitelja za odabrano proračunsko razdoblje s procjenom potrebnih finansijskih sredstava za provedbu određenih mjera. Osnovni ciljevi mjera i aktivnosti iz Akcijskog plana vezani su za dva glavna cilja Nacionalne strategije i to: smanjenje potražnje droga i smanjenje ponude droga, a posebni ciljevi Akcijskog plana definirani su sukladno područjima iz Akcijskog plana i predviđenim mjerama i aktivnostima. Novina ovog Akcijskog plana u odnosu na prethodni je uvođenje novog načina praćenja pokazatelja rezultata i ishoda provedbe Akcijskog plana.

Nakon provedene rasprave, donesen je zaključak kojim se prihvata Nacrt Akcijskog plana, a Ured za suzbijanje zlouporabe droga zadužuje da isti uputi u proceduru Vladi Republike Hrvatske.

Ad. 5. Tajnik Povjerenstva predstavio je Nacrt Smjernica za programe smanjenja šteta povezanih sa zlouporabom droga koje se temelje na EU smjernicama te programima dobre prakse u području smanjenja šteta u članicama Europske unije kao i postojećem

sustavu provedbe takvih programa u Hrvatskoj. Smjernice sadržavaju opis specifičnih područja smanjenja šteta te primjenu usluga prema specifičnim kategorijama korisnika usluga. Nadalje, one uključuju skup preporuka i koraka koje treba slijediti pri provođenju intervencija, a njihov sadržaj obično je utemeljen na dostupnim istraživanjima. Opći cilj izrade Smjernica je utvrditi što se provodi, opisati dosadašnju praksu, pružiti preporuke za optimalnu provedbu programa uz osiguranje dostupnosti intervencija na svim područjima Republike Hrvatske te prikazati dobru praksu i inovativne programe.

Svrha ovog dokumenta jest osigurati provedbu kvalitetnih programa, razvoj i kontrolu kvalitete, održivost, teritorijalnu zastupljenost sukladno procjeni rizika i potreba te jačati međusektorsku suradnju s ciljem očuvanja javnog zdravlja.

U okviru rasprave, naglašeno je od strane Ministarstva socijalne politike i mladih da su iz EU fondova osigurana sredstva za provedbu edukacija djelatnika centara za socijalnu skrb te stoga ovaj dokument predstavlja kvalitetan temelj za uključivanje i ovog područja u programe edukacija i projekte koji će se provoditi u lokalnim zajednicama, dok je Ministarstvo zdravlja istaknulo da će Smjernice biti podrška za promoviranje aktivnosti koje se već niz godina kontinuirano financiraju iz sredstava Ministarstva ali i u osvješćivanju javnog mijenja o potrebi provedbe mjera smanjenja štete koje između ostalog imaju i cilj zaštite javnog zdravlja.

Nakon provedene rasprave, Povjerenstvo je donijelo zaključak kojim se Smjernice usvajaju uz naznaku da se iste usklade sa mišljenjem koje će dostaviti Ministarstvo zdravlja, te se nositelji aktivnosti zadužuju da sukladno svojem djelokrugu nadležnosti osiguraju provedbu, superviziju i nadzor nad primjenom Smjernica, dok se Ured zadužuje za promociju Smjernica te organiziranje edukacija o istima.

Ad. 6. Tajnik Povjerenstva izvijestio je Povjerenstvo o rezultatima Istraživačkog projekta Evaluacije Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama. Glavna svrha evaluacije bila je identifikacija potreba tretmana i intervencija, ocjena jesu li intervencije i mjere bile učinkovite i korisne te koje su intervencije najisplativije. Evaluacija je provedena putem 7 fokus grupa kao kvalitativna metoda istraživanja, u kojima su sudjelovali predstavnici provoditelja na nacionalnoj razini, lokalnoj razini i korisnici. Pored navedenog, u evaluaciji je korištena i metoda ankete kao kvantitativna metoda ispitivanja stavova provoditelja i korisnika putem on line upitnika. Generalna ocjena Projekta je pozitivna, te da je isti ostvario zadovoljavajuće rezultate i pozitivan učinak koji se očituje u zaključku da je Projekt pridonio boljem uključivanju ovisnika u zajednicu, obrazovanje i tržište rada i omogućio šansu za apstinenciju, senzibilizaciju javnosti i manju stigmatizaciju ovisnika. Resocijalizacija ovisnika bila bi bitno manje zastupljena u provedbi cijelokupne politike o drogama da nema Projekta resocijalizacije ovisnika, a njene aktivnosti teže ostvarive bez sustavnog umrežavanja svih dionika i koordinacije. Korisnici Projekt doživljavaju pozitivno i smatraju kako isti daje šansu za uključivanje u društvo, a školovanje te javni radovi pokazali su se kao najuspješnije mјere. Također, iz evaluacije proizašle su i određene preporuke za poboljšanje provedbe Projekta u budućnosti i njegovu modifikaciju.

Uvažavajući rad na području suzbijanja zlouporabe droga koji se unutar sustava Oružanih snaga provodi dugi niz godina, te s obzirom na to da se procjene o raširenosti uzimanja sredstava ovisnosti u OS RH provode svake godine, rezultati navedenih procjena za 2014. i trendovi koji iz njih proizlaze, predstavljeni su od

strane Ministarstva obrane. Istraživanje se provodi od 2000. godine, a njegovi rezultati omogućuju uvid u pojavnost sredstava ovisnosti u OS RH, ali i ukazuju na učinke mjera koje se provode unutar sustava. Vidljivo je da veći problem predstavlja konzumacija legalnih sredstava ovisnosti, duhana i alkohola i psihofarmaka, te da se sredstva ovisnosti češće koriste u slobodno vrijeme i to uglavnom vezano za socijalne aktivnosti, a puno rjeđe u radno vrijeme. Uporaba ilegalnih droga prema prikazanim rezultatima iznimno je rijetka, a i ako postoji vrlo brzo se detektira pomoću intervencija zdravstvenog sustava unutar OS RH.

Zapisnik izradila;
Sanja Mikulić, zamjenica ravnatelja

**Tajnik Povjerenstva za suzbijanje
zlouporabe droga i ravnatelj
Ureda za suzbijanje zlouporabe droga**

Željko Petković

**Potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske,
ministrica socijalne politike i mladih i
predsjednica Povjerenstva za suzbijanje
zlouporabe droga**

Milanka Opačić